

scientific information about the subject from the standpoint of the psychology of advertising, art philosophy and theory of advertising.

**Findings.** Necessity of development of print advertising at the present stage, revealed their aesthetic role. Studied and classified the basic techniques and the specifics of the creation of advertising products. Print advertising should convey the main idea of the author's most concisely, succinctly, clearly, using a variety of compositional techniques.

**Originality.** It's determined by the global interest in the problems of national identity and globalization of graphic design. As is known, in the field of graphic design and advertising directly related to the study of ergonomics and practical application of graphic symbols and elements.

**Practical value.** It is revealed that even with the rise of pluralism and freedom of the print media, the growth of professionalism in the work of the national media, their development is hampered by several problems. Provides suggestions on how to improve political communication and free access to information

**Keywords:** *advertising, print advertising, graphic design, visual representation, development trend.*

УДК 687.016[101:7.01]

СТРУМІНСЬКА Т.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

ДЕКОНСТРУКТИВІЗМ, ЯК ЗАСІБ СТВОРЕННЯ НОВИХ ФОРМ В ОДЯЗІ

**Мета.** Дослідити особливості деконструктивізму в дизайні, визначити основні прийоми формоутворення в одязі.

**Методика.** Історичний аналіз виникнення та розвитку течії деконструктивізму, аналіз методів роботи з деконструктивними задачами обраних дизайнерів. Систематизація та визначення основних прийомів формоутворення у процесі дизайн-проектуюванні одягу дизайнерів деконструктивістів.

**Результати.** Визначена закономірність підходів до формоутворення в дизайні одягу і художніх напрямках початку ХХ століття, виявлено, що деконструктивізм проявляється не тільки як стильовий напрям у мистецтві, а і як метод пошуку ідеї, форми або структури. Визначені основні етапи деконструктивізму в створенні нових форм.

**Наукова новизна.** Визначено основні етапи формоутворення одягу, проведено порівняльний аналіз робіт дизайнерів деконструктивістів японської і європейської шкіл.

**Практична значимість.** Визначено особливості методів формоутворення та послідовність створення нових просторових структур і нової форми в одязі.

**Ключові слова:** деконструктивізм, методи, етапи формоутворення, прийоми деконструктивізму, дизайн одягу.

**Вступ.** Сучасна індустрія моди знаходиться у постійному розвитку. Зміна модних тенденцій з кожним роком набуває більшої швидкості, кожен сезон у моду вводяться інноваційні ідеї і технології.

Сучасні дизайнери розуміють, що мало просто створювати якісні речі - виникає потреба знайти унікальну стилістику і зайняти свою нішу. Для цього дизайнери починають використовувати нестандартні методи пошуку натхнення. Одним з таких методів вважають деконструктивізм.

**Постановка завдання.** Деконструктивізм – це питання дизайнера самому собі, чи можна звільнити форми від гегемонії естетики, краси, функціональності, чи так вже непорушні поняття порядку і безпорядку, чи можна створювати одяг, відрікшись від усіх загальноприйнятих принципів архітекtonіки, чи може дизайнер розрушив старі принципи, створити нові форми. Попри різноманітність індивідуальних творчих манер і стилів, роботи деконструктивістів базуються на композиційних мотивах конструктивізму, але при цьому використовують елементи деформації, що надають їх виробам динаміку та гостроту. Отже, визначення основних методів та засобів формоутворення одягу в деконструктивізмі є актуальним.

**Результати дослідження.** Зародившись у вигляді філософського трактату, написаного французьким філософом Жаком Дреррідю, деконструктивізм знайшов своє відображення у моді, архітектурі, живописі, художній фотографії. На сьогоднішній день деконструктивізм є філософською течією, стильовим напрямом у мистецтві, а також методом пошуку ідеї та форми. У світі моди деконструктивізм набув популярності у 80 роках ХХ ст. і з тих часів не втрачає своєї популярності [1].

Архітектоніка деконструктивізму базується на еволюції форми, відсутності зв'язку між формою та функцією. Основою деконструктивізму є закон о трьох свободах: свободі змісту, свободі форми та не прив'язаності до духу часу

Спадковість методів формоутворення в проектуванні одягу з художніми напрямками ХХ ст. (кубізмом і футуризмом) – проявилася в використанні таких прийомів, як:

- фрагментація загальної форми і поділ її на елементи;
- визначення напрямку динаміки, створення композиційного каркасу об'єкту;
- рівновага «пустот» та «об'ємів» в виробі.

Можна визначити основні етапи деконструктивізму в створенні нових форм, які полягають в послідовності етапів формоутворення. Перший етап – руйнування традиційного змісту і уяви про форму, переосмислення її однорідності, визначення дисонансу, як ключа до деформації та перетворення. Другий етап – розкладка форми на окремі елементи під впливом авторської уяви, формування нової системи композиційних центрів. Останній – третій етап – поява нової форми, який є результатом просторового монтажу. Таким чином, в процесі формоутворення на базі переосмислення традиційного змісту і канонізованої архітектоніки форми закладена методологічна універсальність, яка визначає можливості альтернативних варіантів та подальший розвиток ідей [2].

До використання методу деконструктивізму і руйнуванні традиційних понять, в одязі використовувалися чисті стилі, рівновага частин та елементів одягу.

Використовувались традиційні шаблони чоловічого та жіночого одягу. Було прийнято раціональний, утилітарний підхід до одягу. В загалом форми одягу підкреслювали форми людського тіла, не деформували та не змінювали пропорції. Але з розвитком мистецтва стали відбуватися зміни, які згодом внесли корективи і в образ.

Деконструктивізм дозволяє ламати стереотипи, розбирати на частини, реконструювати та руйнувати канони, правила, форми, уявлення та призначення предметів. Змінюються гендерні стереотипи, створюються «безполі» образи, силуети абстрагуються від людських форм, починають жити своїм життям. Дизайнери свідомо гіперболізують окремі вузли, поєднують несумісне, використовують інверсію, асиметричний крій, необроблені деталі, імітують м'якості, розриви. Одяг часто аскетичний та лаконічний, має складну конструкцію та підкреслену структурність.

Деконструкція в дизайні одягу використовується, як стильове направлення, яке має певну філософську ідею, творчий метод, підхід та засіб, який використовують для створення візуального ефекту. Одяг в стилі деконструктивізм перш за все одяг для людини, що думає та розмірковує, яка здібна на свою інтерпретацію навколишнього світу, для людини, яка може знехтувати стереотипами, яка має відчуття внутрішньої свободи.

На розвиток сучасної моди і визначення сучасного образу вплинула творчість японських дизайнерів, засновників деконструктивізму в дизайні одягу: Іссей Міяке, Йодзи Ямамото, Рей Кавакубо. Вони перші піддали сумнівам і руйнації всі традиційні уявлення о формі, конструкції, матеріалі й функціональності одягу, перетворив дизайн одягу в пластичне, майже скульптурне мистецтво. Коріння «японського» деконструктивізму в традиційній японській естетиці, яка вважає недосконалість головною ознакою чогось, що розвивається, живого, справжнього.

Творчості японських дизайнерів характерно аскетизм в кольорі. Їх одяг побудований на базі вільного крою, асиметрії, малоутилітарні. Вони піддали деконструкції традиційну уяву про верз та низ, запропонували багат шарові композиції, що зумовлює особливе сприймання одягу в русі, при цьому костюм не підкреслює форми людини, а змінює за рахунок нових форм, вони розрушили уяву про завершеність виробу, використали незавершеність, як противагу ідеальності та бездоганності, демонструючи благородні матеріали з необробленими краями, розрізами, надали фізичній красі другорядне значення [3].

Принесений японською школою дизайну одягу в Європу деконструктивізм став новим ідейним орієнтиром в створенні нових образів. Першими європейськими дизайнерами, які підтримали японських колег були представники бельгійської школи дизайну. Вони запропонували нестандартні конструктивні рішення, їх роботи стали явищем, що вражає своєю радикальністю і балансують між поняттям одяг та арт-об'єкт. Творчості бельгійських дизайнерів притаманні певна естетика незавершеності, архітектура мислення, виявлення структури одягу, її внутрішній скритий каркас. Їх моделі є еkleктикою класичного та новаторського, стриманого та екзотичного, стриманого та хаотичного, старого та нового[4].

Кожен з дизайнерів, що працюють в стилі деконструктивізм відрізняється за вибором кольору, методом пошуку форми, призначенням або ідейним змістом одягу, і

дякуючи різноманітним результатам їх роботи можна бачити, що деконструктивістський підхід – затребуваний, незвичайний та прогресивний. У процесі вивчення і аналізу робіт дизайнерів деконструктивістів виникає ряд питань, які потребують узагальнених відповідей. Проблема аналізу полягає в тому, що він базується на конструктивних послідовних діях, що за бажанням митця можуть привести до хаотичних і безсистемних результатів. Враховуючи, що деконструктивні ідеї у моді ще молоді, необхідний аналіз для виявлення основних принципів і підходів якими керується дизайнер одягу при роботі з деконструктивними задачами. Аналізуючи творчість дизайнерів одягу можна визначити основні засоби, якими користуються дизайнери при створення одягу. Для аналізу (табл.1) було обрано творчість японських дизайнерів (Іссей Міяке, Рей Кавакубо, Йодзи Ямамото), дизайнерів бельгійської школи (Анн Демельмейстер, Мартін Марджела, Дирс ван Нотен, Дирк Биккембергс, Вальтер Брейндонк, Дирк ванСаен) та європейські дизайнери (Джуліан Робертс, Хуссейн Чалаян).

Таблиця 1

**Основні прийоми створення нових форм в деконструктивізмі**

Основні прийоми деконструктивізму	Дизайнери одягу, які використовують певні прийоми
Відхід від силуету на користь загальної форми	Іссей Міяке, Йодзи Ямамото, Рей Кавакубо, Тсюн Дзей, Рада Хоурани, Вальтер Брейндонк, Джуліан Робертс, Хуссейн Чалаян
Аскетична палітра	Хельмута Ланга, Анн Демельмейстер, Мартін Марджелла, Йодзи Ямамото, Рей Кавакубо, Дирс ван Нотен
Асиметрія	Іссей Міяке, Рей Кавакубо, Йодзи Ямамото, Тсюн Дзей, Рада Хоурани, Вальтер Бріендок, Дирс ван Нотен, Хуссейн Чалаян
Використання нетрадиційних матеріалів	Мартін Марджелла, Гарі Харві, Анн Демельмейстер, Вальтер Бріендок, Іссей Міяке, Хуссейн Чалаян
Незавершеність виробів	Елісон Гілл, Йодзи Ямамото, Іссей Міяке, Рей Кавакубо, Вальтер Бріендок, Мартін Марджелла, Джуліан Робертс, Дирс ван Нотен

За результатом аналізу творчості дизайнерів можна зробити висновок, що основними прийомами деконструктивізму притаманними представникам дизайнерських шкіл Японії та Європи є незавершеність виробів, асиметрія та відхід від традиційних силуетів. В дизайні одягу майже не залишилось строгих розмежувань між одягом для дня і для вечора, для відпочинку і для роботи; елементи уніформи проникли в повсякденний одяг, мотиви спорту - у вечірню. Традиційні «ошатні» тканини зайняли своє місце в повсякденному гардеробі, а шкіра, денім, трикотаж і твід злетіли до рівня червоних доріжок. Деконструктивізм проявляється у відмові від традицій: заміні ансамблю комплектом, стиранні протистоянні між різними асортиментними групами, в функціональній трансформації речі, у відмові від канонів «гарного смаку». З'являються нові образи: асиметричний одяг, двосторонні вироби, нашарування речей з різною довжиною, перетворення нижньої білизни у верхній одяг, винесення на лицьову сторону виробу лейбла фірми та внутрішніх швів, використання не традиційних матеріалів і таке інше.

**Висновки.** Виробам виконаним в стилі деконструктивізм можна дати характеристику, як одяг на грані між одягом, як утилітарним виробом та одягом, як витвором мистецтва, що поєднує оригінальні техніки виконання, незвичайні матеріали та концептуальну презентацію. Завдяки деконструктивізму проектування одягу перетворюється в «складання пазлів – елементів одягу», коли поєднуються непоєднуване, народжуються парадокси і нові образи.

#### Список використаної літератури

1. Король Є.І. Деконструктивізм у контексті архітектурної ідеології / Є.І.Король, О.Ю.Криворучко - «Львівська політехніка», Львів, - 2008. – 13с.
2. Данилова Э.В. Развитие формообразующих идей кубизма и футуризма в архитектуре деконструктивизма [Электронный ресурс] Режим доступа: Научная библиотека диссертаций и авторефератов disserCat <http://www.dissercat.com/content/razvitie-formoobrazuyushchikh-idei-kubizma-i-futurizma-v-arkhitekture-dekonstruktivizma#ixzz3Mq1uem8Z>
3. Шевнюк О.Л. История костюма: Навч. Посіб . – К: Знання, 2008. – 375ст
4. Шаталова Ю. В. Авангардизм и деконструктивизм в творчестве современных западных модельеров / Ю. В.Шаталова, Мироненко В. П. // Вісник ХДАДМ, 2011, №2, С. 83-88.

## ДЕКОНСТРУКТИВИЗМ, КАК СПОСОБ СОЗДАНИЯ НОВЫХ ФОРМ В ОДЕЖДЕ

СТРУМИНСКАЯ Т.В.

*Киевский национальный университет технологий и дизайна*

**Цель.** Исследовать особенности деконструктивизма в дизайне, определить основные приемы формообразования в одежде.

**Методика.** Исторический анализ возникновения и развития течения деконструктивизма, анализ методов работы с деконструктивными задачами избранных дизайнеров. Систематизация и определение основных приемов формообразования в процессе дизайн-проектирования одежды дизайнеров деконструктивистив.

**Результаты.** Определена закономерность подходов к формообразования в дизайне одежды и художественных направлениях в начале XX века, выявлено, что деконструктивизм проявляется не только как стилевое направление в искусстве, но и как метод поиска идеи, формы или структуры. Определены основные этапы деконструктивизма в создании новых форм.

**Научная новизна.** Определены основные этапы формообразования одежды, проведен сравнительный анализ работ дизайнеров деконструктивистив японской и европейской школ.

**Практическая значимость.** Определены особенности методов формообразования, выстроена последовательность создания новых пространственных структур и новой формы в одежде.

**Ключевые слова:** деконструктивизм, методы, этапы формообразования, приемы деконструктивизма, дизайн одежды.

## DECONSTRUCTION, TO CREATE NEW FORMS OF CLOTHING

STRUMINSKA T.V.

*Kyiv National University of Technologies and Design*

**Purpose.** To investigate the features of deconstruction in the design, determine the basic techniques in shaping of clothing.

**Methodology.** Historical analysis of the emergence and current deconstruction, analysis methods of working with deconstructive tasks chosen by designers. Classification and definition of the basic techniques in the process of forming shaping clothing designers deconstruction.

**Findings.** There was defined pattern approaches to forming a clothing design and art direction at the beginning of the XX century. It was found that deconstruction is shown not only as a stylistic direction in art, but also as a method of searching for ideas, forms or structures. The main stages of deconstruction to create new forms.

**Originality.** The main stages of shaping garments have been identified, was carried out a comparative analysis of the works of designers deconstructivists Japanese and European schools.

**Practical value.** Features of methods of formation have been identified, the sequence of creating new spatial structures and new forms of dress was built.

**Keywords:** *deconstruction, methods, stages of formation, methods of deconstruction, fashion design.*